دادگای فیدراڵی بڕیاری کۆتاییهێنان بە کارەکانی پەرلەمان و گۆڕینی حکومەت بۆ کاربەڕێکەری دەدات

ئەمڕۆ دووشەممە، دادگای فیدراڵی، بڕیاری کۆتاییهێنانی بە کارەکانی پەرلەمان و گۆڕینی حکومەت بۆ کاربەڕێکەری دا، لەکاتێکدا ئاماژەی بەوەدا کە سەرۆک کۆمار وەک یەکێک لە دوو لایەنی دەسەڵاتی جێبەجێکردن، بەردەوام دەبێت لەسەر ئەرکەکانی تا دوای کۆتاییهاتنی هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ.

دادگاکە لە ڕاگەیەندراوێکدا کە دەستی موتەڵەع کەوتووە، ڕایگەیاند: "دادگای باڵای فیدراڵی، ئەمڕۆ دانیشتنی خۆی بە سەرۆکایەتی مونزیر ئیبراهیم حسەن و بە ئامادەبوونی تەواوی ئەندامان لە دادوەرانوە بەست و بڕیاری لێکدانەوەی خۆی بە ژمارەی (213 / ئیتیحادی / 2025) لە 17 / 11 / 2025 دەرکرد، بە پشتبەستن بە داوای سەرۆک کۆمار بە لێکدانەوەی ماددەی (56)ی دەستووری کۆماری عێراق بۆ ساڵی 2005، و بڕیاری لێکدانەوەکە ئەم پرەنسیپانەی خوارەوەی لەخۆگرت:

پرەنسیپەکانی بڕیاری لێکدانەوەکە

* -1 پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە سەرۆکی کۆماری عێراق دەسەڵاتی داواکردنی

لێكدانەوەی بڕگە و ماددە دەستوورييەكان لەم دادگايە هەيە، لەوانە ماددەی (56)، كە دەڵێت: (يەكەم: ماوەی خولی هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەران چوار ساڵی □□ژمێرييە، بە يەكەم دانيشتنی دەست پێ دەكات و بە كۆتايی ساڵی چوارەم تەواو دەبێت. دووەم: هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ چل و پێنج ڕۆژ پێش كۆتاييهاتنی خولی هەڵبژاردنی پێشوو ئەنجام دەدرێت)، بە پشتبەستن بە حوكمەكانی ماددەی (7)ی پ□ي□□□وی ناوخۆی دادگای باڵای ئيتيحادی ژمارە (1)ی ساڵی 2025 و ئاماژەدان بە ماددەی (4)ی هەمان پ□ي□□□و، چونكە يەكێكە لەو لايەنانەی تێيدا ناويان هاتووە، بۆيە بڕيار درا بە قبوڵكردنی داوای لێكدانەوەكە بە شێوەی شێوەيی (شكلا).

* 2- پرەنسيپ: دادگای باڵای ئيتيحادی پێی وايە ئەو وەسفەی كە بەسەر كاری هەردوو دەسەڵاتی ياسادانان و جێبەجێكردندا دەچەسپێت و سروشتی دەسەڵاتەكانی كە دەتوانن جێبەجێی بكەن، لە ڕۆژی دەنگدانی گشتی بۆ هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ، بە گشتی دەكەوێتە چوارچێوەی كاربەڕێكەری كاروباری ڕۆژانە و گۆڕينی دەسەڵاتەكان لە تەواوەتييەوە بۆ سنووردار.

* 3- پرەنسيپ: دادگای باڵای ئيتيحادی لە خوێندنەوەی دەقە دەستوورييەكان كە لە دەستووری كۆماری عێراق بۆ ساڵی 2005 هاتوون، پێی وايە دەقی ماددەی (56 / يەكەم و دووەم) دەقێكی حاكمە، كە ماوەی خولی هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی بە چوار ساڵی □□ژمێری دياريكردووە كە بە يەكەم دانيشتنی ئەنجومەنی نوێنەران بە سەرۆكايەتی بەتەمەنترين ئەندام دەست پێ دەكات، بە بانگهێشتی سەرۆك كۆمار بە فەرمانێكی كۆماری، و بە كۆتايی ساڵی چوارەم كۆتايی دێت.

* 4- پرەنسيپ: دادگای باڵای ئيتيحادی پێی وايە ئەو ڕۆژەی هەڵبژاردنی گشتی بۆ ئەندامێتی ئەنجومەنی نوێنەران تێيدا ئەنجام دەدرێت، وەك سنوورێكی جياكەرەوە دادەنرێت لە نێوان شەرعييەتێكی كۆتاييهاتوو و يەكێكی نوێبووەوەدا، و بەم شێوەيە وەرگێڕانی كردەيی فكرييەتێكە كە سيستەمی حوكمڕانی لە عێراقدا لەسەر بنەمای گواستنەوەی ئاشتيانەی دەسەڵات وەستاوە و گەل سەرچاوەی دەسەڵات و شەرعييەتەكەيەتی و دەبێت حوكمڕانی لە سندووقەكانی دەنگدانەوە سەرچاوە بگرێت لە چوارچێوەی ماوەی

دەستووری ڕووندا.

* 5- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ئەو ڕۆژەی هەڵبژاردنی گشتی بە ئەندامەتی ئەنجومەنی نوێنەران تێیدا ئەنجام دەدرێت، بە کۆتایی سروشتی خولی هەریەک لە ئەنجومەنی نوێنەرانی پێشوو و ئەنجومەنی وەزیرانی لە دروستبوو دادەنرێت، و شەرعییەتی سیاسی هەردووکیان کۆتایی پێ دێت، تەنها بە هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ، ئەمەش بە بەهێزکردنی شەرعییەتی دەستووریی دامەزراوە هەڵبژێردراوەکانە، و بە ڕێگریکردنە لە قۆرخکردنی دەسەڵات یان درێژکردنەوەی بەبێ پشتگیری دەستووری.

* 6- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ڕێگە نادرێت بە هیچ لایەنێک سنووری ماوە دەستوورییەکان کە لە دەستووری کۆماری عێراق بە ساڵی 2005 هاتوون، ببەزێنێت، چونکە تێپەڕاندنیان بە واتای: تێپەڕاندنی ئیرادەی گەل دێت کە ئەم ماوانەی لە سەرەتا و کۆتاییدا جێگیر کردووە کاتێک لە ڕێگەی ڕاپرسی گشتییەوە لەسەر سەرجەم ماددەکان، لەوانە ماددەی (56)ی دەستوور، ڕەزامەندی داوە، کە بە یاسای باڵا و سەروەر لە عێراقدا دادەنرێت و پابەندکەرە لە سەرجەم ناوچەکانیدا بەبێ هیچ جیاوازییەک.

* 7- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە، لە ڕۆژی دەنگدانی گشتی بە هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێوە، هەموو ڕێکارێک کە دەسەڵاتی یاسادانان یان دەسەڵاتی جێبەجێکردن کە نوێنەرایەتی دەکرێت لەلایەن ئەنجومەنی وەزیرانەوە، دەیگرێتەبەر، دەبێت بکەوێتە چوارچێوەی چەمکی کاربەڕێکەری کاروباری ڕۆژانە، ئەگەرنا هیچ پشتگیرییەکی لە دەستوور و یاساوە نییە، و کاریگەرییەکانی بە نەبوو هەژمار دەکرێن.

* 8- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە کاتێک دەنگدەر دەنگی خۆی بە کەسێک دا کە بە نوێنەرایەتی خۆی لە ئەنجومەنی نوێنەران هەڵیبژارد، ئەوە بەم شێوەیە مۆڵەتێکی دیاریکراوی لە ڕووی ماوەوە پێداوە، و ئەم مۆڵەتە بە کۆتایی هاتنی ماوەی تەرخانکراوی لە دەستووردا کە چوار ساڵی ڕۆژمێرییە، کۆتایی دێت.

* 9- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە ڕۆژی دەنگدانی گشتی بۆ هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ بە واتای کۆتاییهاتنی ماوەی ئەنجومەنی نوێنەرانی پێشوو و کۆتاییهاتنی دەسەڵاتی لە دانانی یاساکان و کارەکانی چاودێری لەسەر کارکردنی دەسەڵاتی جێبەجێکردن لە ڕووی کردەییەوە دێت، و گۆڕینی دەسەڵاتەکانی ئەنجومەنی وەزیران لە دەسەڵاتی تەواوەتییەوە بۆ دەسەڵاتی سنووردار لە کاربەڕێکەری کاروباری ڕۆژانەدا کە نوێنەرایەتی دەکرێت لە وەرگرتنی ئەو بڕیار و ڕێکارانەی کە دواخستنیان قبوڵ ناکرێت، کە دەبنە هۆی دڵنیابوون لە بەردەوامبوونی کاری دامەزراوەکانی دەوڵەت و خزمەتگوزارییە گشتییەکان بە ڕێکوپێکی و بەردەوامی، و واژۆکردنی پەیماننامە و ڕێککەوتننامە نێودەوڵەتییەکان و مۆرکردنی گرێبەستەکان کە کاریگەرییان لەسەر لایەنی سیاسی، ئابووری و کۆمەڵایەتی وڵات هەیە، ناچنە چوارچێوەی ئەم بڕیار و ڕێکارانەوە، هەروەها پێشنیارکردنی پڕۆژەیاساکان یان بەستنی قەرز یان دامەزراندن لە پۆستە باڵاکانی دەوڵەت یان لەخۆشبوون لێیان یان دووبارە ڕێکخستنەوەی وەزارەت و فەرمانگەکان ناچنە چوارچێوەی ئەمانەوە.

* 10- پرەنسیپ: دادگای باڵای ئیتیحادی پێی وایە، لە ڕۆژی دەنگدانی گشتی بۆ هەڵبژاردنی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێوە، سەرۆک کۆمار وەک یەکێک لە دوو لایەنی دەسەڵاتی جێبەجێکردن، بەردەوام دەبێت لەسەر ئەرکەکانی تا دوای کۆتاییهاتنی هەڵبژاردنەکانی ئەنجومەنی نوێنەرانی نوێ و کۆبوونەوەی، بە پشتبەستن بە بڕگەکانی بڕگەی (دووەم / ب) لە ماددەی (72)ی دەستووری کۆماری عێراق بۆ ساڵی 2005

.